

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 10

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JANUARY 13TH, 1937

LETO XL — VOL. XL.

Predsednik Roosevelt namerava velike spremembe pri vladi. Stroški naj se znižajo, uspešnost poslovanja naj se izboljša

Washington, 12. januarja. Predsednik Roosevelt je včeraj pozval v Belo hišo voditelje demokratov v kongresu in jim razložil svoje načrte glede večjih sprememb v poslovanju raznih vladnih uradov.

Podpredsednik Garner in speaker poslanske zbornice Bankhead sta bila med navzočimi. Jutri bo imel predsednik enako konferenco s člani svojega kabineta. Takoj po tem zborovanju pošlje Roosevelt posebno poslanico v kongres.

Tozadevno je govoril predsednik.

Dr. Mattson pripoveduje, kako se je trudil, da bi odkupil svojega sina, ko je bil slednji najbrž že mučen in umorjen

Tacoma, 12. januarja. Sem je dospelo do 400 tajnih zveznih agentov, ki so pričeli lov za najbolj krutim morilcem in zločincem, ki so odpeljali 10-letnega Charlesa Mattsona, sina prominentnega zdravnika v Tacomi, ga mučili in končno umorili.

Zveznim tajnim agentom pomaga vsa državna policija, vsi šerifi in policija v vseh posameznih mestih.

Medtem se pa nahaja dr. Mattson, oče ugrabljenega in umorjenega otroka skoro v nezvesti na svojem domu. Potom svoje ga prijatelja je sporočil javnosti sledeče: "Odkodnimo v vsoti \$28,000 nismo plačali, dasi smo si na vse načine prizadevali, da plačamo in dobimo otroka nazaj."

"Notice, katere je zločinec pošiljal, so bile tako zmešane in nejasne, da kadarkoli smo hoteli plačati, se je zločinec skrtil. Zelo verjetno je, da so otroka kmalu po ugrabljenju umorili."

"Toda kljub temu je zločinec ali zločinci še vedno skušali dobiti zahtevano vsoto, dasi so vedeli, da je otrok mrtev. 15 pisem smo dobili od zločincev od dneva, ko je bil ugrabljen, pa do dneva, ko je bilo truplo najdeno."

Dr. Mattson je mnenja, da je dotične novice napisal človek, ki ni pri pravi pameti. V noticah so bila namreč navodila tako nejasna, da jim je bilo nemogoče slediti.

Notice so začele prihajati od dneva naprej, ko je bil otrok ugrabljen, od 27. decembra naprej. Ob istem času pa je dr. Mattson imel dnevni oglas v nekem časopisu v Seattlu, da bi prišel tako v zvezo z zločinci. Vse je bilo zaman.

Dr. Mattson je po izjavi njegovih zdravnikov skoro otrpel na živcih. Njegova žena se nahaja pod zdravniškim varstvom. Postala je histerična. 14-letna sestra umorjenega Charlesa se komaj drži pokonci, dočim 19-letni brat stojično prenaša bolečine, odgovarja na telefonske klice in sprejema ljudi, ki prihajajo po poslih v hišo.

Zločinec, ki je ugrabil otroka, je pustil notico v hiši, zahtevajoč \$28,000 odkodnine. \$10,000 od te vsote bi moralo biti v starih 5 dolarskih bankovcih, ostanek pa v \$50 bankovcih. Samo stare in obrabljene bankovce je zahteval.

Obenem je zločinec naročil,

1500 vojakov dospelo v Flint. Governer kliče na mirovni pogovor

Detroit, 12. januarja. Governer države Michigan je včeraj izjavil, da je poklical odgovorne uradnike General Motors korporacije in avtomobilskih unijs na skupno posvetovanje glede avtomobilskega štrajka.

Governer je včeraj najprvo odpisal več kompanij narodne garde v Flint, Mich., kjer je prišlo do nemirov, nakar je odpisal enako pismo generalnemu ravnatelju General Motors Wm. Knudsenu in predsedniku unijs avtomobilskih delavcev Homeru Martinu.

Governer je pozval Knudsena kot Martina, da se prikažeta v četrtek 14. januarja v glavnem mestu države Michigan v Lansingu, ob 11. uri dopoldne, in sicer v uradu governerja, da razpravljata skupno z njim štrajkovni položaj.

Homer Martin, predsednik unijs avtomobilskih delavcev, se je izjavil, da bodo zastopniki delavske unijs drage volje se sestali z Wm. Knudsenom in uradu governerja Murphya v svrhu skupnih dogovorov.

Flint, Mich., 13. januarja. Danes, v sredo zjutraj, je dospelo v to mesto več kot 1.000 mož narodne garde, da skrbijo za red in mir tekočim štrajkom. Narodna garda je popolnoma mobilizirana kot v vojnem času.

Prvemu oddelku narodne garde je sledil drugi oddelk milicije, ki šteje 500 mož, tako da se nahaja danes v Flintu 1.500 popolnoma opremljenih vojakov, s puškami in bajonetami, s strojnimi puškami in plinskimi maskami.

Flint je postalo središče silne-

ga spora med unijs avtomobilskih delavcev in med trmasto General Motors korporacijo.

Obenem pa je dospelo v Flint stotine štrajkarjev iz drugih mest, ki so slišali, da je policija napadla štrajkarje. Ta druga "armada" se pomika sedaj proti Flintu štrajkarjem na pomoč.

Na povelje dveh sodnikov in na zahtevo državnega prosekutorja je bilo izdano zaporno povelje proti vsem štrajkarjem, ki so se udeležili včeraj spopada s policijo. Štrajkarji so obdolženi kriminalnega sindikalizma, upora in uničevanja privatne lastnine.

Med piketi pri Fisher body tovarni v Flintu dobita danes štrajkarje iz Clevelanda, Norwooda in Toleda. Sem so dospeli v vlakih in avtomobilih. Ako ne pride v kratkem do sprave, znajo nastati resne posledice.

Detroit, 12. januarja. — Da vlada med delavci General Motors, ki niso člani unijs avtomobilskih delavcev, namen, da se vrnejo na delo, kaže poskus delavcev pri Cadillac Motor Co. v Detroitu, da se vrnejo na delo.

Unijs je zbrala okoli tovarne 1000 piketov in simpatizirajev, ki naj preprečijo vstop neunijskim delavcem v tovarno. Unijs imajo mnogo sitnosti z neunijskimi delavci, ki se želijo vrniti na delo. Sedeti štrajk pri General Motors v Pontiacu, Mich. je včeraj radi neunijskih delavcev moral prenehati.

Unijs imajo vsak dan večje težave začeti in nadaljevati takozvane sedeče štrajke, ker se

vseposvods pojavljajo neunijski ljudje, ki zahtevajo vedno bolj odločno, da se jim dovolj delati.

Nadalje prevladuje tudi precejšen nesporazum med American Federation of Labor in pa med Lewisovo unijs Committee of Industrial Organization. Poleg tega pa se kompanija po svojih volunih skuša hujskati posameznike.

Homer Martin, predsednik unijs avtomobilskih delavcev, je včeraj odpotoval v Washington, in se je pred odhodom izjavil, da je vse odvisno od predsednika samega. Štrajk avtomobilskih delavcev je postal narodna zadeva, je rekel Martin, in vlada se mora gotovo zanimati.

"Mi želimo to zadevo poravnati kakor hitro mogoče," je dejal Martin. "Danes je že nad 100 tisoč delavcev brez dela, in najbrž jih bo v kratkem času še več, ako ne pride do sprave."

Martin bo najbrž naprosil voditelja Lewisa, naj pride v Detroit, odkoder naj vodi štrajk avtomobilskih delavcev. Trije vladni posredovalci so še vedno v Detroitu, dočim kompanija zadnje dveje molči.

Kakih 7300 delavcev v Fisher tovarni v Pontiacu, Mich., bo v sredo odlovljenih, kar ne morejo naprej z delom. V tovarno ne prihaja potrebno steklo, ker so tudi steklarski deloavci na štrajku.

Računa se, da bo do srede nekako 112,000 uslužbencev General Motors korporacije na stavki. Ostale tovarne ne bodo mogle nadaljevati z delom, ker nimajo "bodies" in stekla.

Italija bo imela ogromen deficit v tekočem fiskalnem letu, ne da bi vsela visoke stroške abesinske kampanje

Rim, 12. januarja. Včeraj se je sestel laški kabinet pod predsedstvom diktatorja Mussolinija, da odobri finančni proračun za fiskalno leto, ki se začne 1. julija, 1937, in konča 30. junija, 1938.

Ta proračun izkazuje, da bo Italija imela v bodočem letu več finančnih izdatkov kot jih je sploh še kdaj imela v vsem svojem obstanku. Kako bo Italija zmogla to neznosno breme je veliko vprašanje.

Skupni stroški so proračunani na 23,765,000,000 lir, in so za tri tisoč milijonov lir višji kot v preteklem fiskalnem letu. Dohodkov nima Italija nobenih no-

vih, in so proračunjeni na nekaj nad 20,000,000,000 lir. Pred tremi leti so znašali stroški Italije le sedemnajst milijard lir.

V gorej omenjenih stroških niso vsote svote, ki jih mora Italija plačevati za izkoriščanje Abesinije in za silno oborožitev armade v Abesiniji. Vlada dobiva začasno denar s tem, da s silo iztirjava posojila na obljubo 5 odstotkov obresti.

Skupni stroški abesinske kampanje so veljali Italijo 13 milijard lir. Za armado, bojno morarico in za zrakoplovni oddelk namerava Italija potrošiti v bodočem fiskalnem letu nad 6 milijard lir.

Tako se podpira! Žena councilmana Pucelna poškodovana

Društvo Lunder Adamič št. 20 SSPZ je prispevalo \$10.00 za podporni sklad štrajkarjev pri Fisher Body. In društvo Mir št. 142 SNPJ pa je darovalo 5 dolarjev. Tako se pometa najprvo pred domačim pragom in skrbi za naše lastne ljudi, ne pa za socialiste v Španiji.

Governer zaprisežen

V ponedeljek popoldne je bil zaprisežen Martin L. Davey kot novi governer države Ohio. Davey je bil že drugi izvoljen governerjem. Zaprisego je izvršil Mr. Weygandt, predsednik najvišje sodnice v državi Ohio. Obenem je bilo zapriseženih tudi pet drugih visokih državnih uradnikov. Država Ohio ima letos prvič od leta 1916 solidno demokratsko administracijo, in prvič od civilne vojne ima dvetretinsko večino v postavodajalni zbornici.

Vest iz domovine

Mrs. Mary Rakovec, 4202 W. 59th St., je dobila iz vasi Bratenice, fara St. Vid na Dolenjskem žalostno vest, da ji je v starosti 73 let preminula mati Frančiška Zupancič. Oče Jakob Zupancič je pa umrl 14 dni prej. Ranjka zapušča tudi sinova Antona in Louisa Zupancič in hčer Mary. Bodi materi rahla domača gruda!

Smrtna kosa

Danes zjutraj je umrla Mary Ferjančič, stara 23 let, stanujoča na 3420 Pleasant Valley Rd., Parma, Ohio. Pogreb bo vodil August F. Svetek. Podrobnosti jutri.

Trije bolni

Pri družini Louis Russ, 2026 Robin St., Lakewood, so zboleli za influenco Louis Russ, soproga in Miss Sally. Trije v družini. Polagoma se jim zdravje vrača.

Nova obrt

Mr. Joe Šercelj naznanja, da je odprl popravilnico čevljev na 6214 St. Clair Ave., takoj poleg Norwood gledališča. Rojakom ga priporočamo.

Novorojenka

Tetica štokljka je prinesla Rakovečevi družini na 4202 W. 59. St., zaželjeno hčerko. Mati in dete, vse je zdravo. Iskrene čestitke!

Vile rojenice

Mr. in Mrs. Edward Jerše iz Grovewood Ave., sta bila obdarjena s krepkim fantkom zadnjega petek. Mati in dete se dobro počutita v Maternity bolnici. Čestitamo!

V ponedeljek večer je čakala Mrs. Loretta Pucel, žena slovenskega councilmana Edwarda Pucelna iz 10. varde, na 43. cesti in Superior Ave., ulične kare. Z njo je bila prijateljica Miss Wilder. Njima nasproti je privozil avtomobil, ki je podrl obe ženski, ki se nahajata v kritičnem stanju v Mt. Sinai bolnici. Councilman Pucel je izjavil po nesreči, da je že pred mnogimi tedni zahteval od mestne vlade, da postavi varnostno zono na Superior Ave. in 45. cesti, toda vse je bilo zaman. Obe ženski je povozil neki protestantovski pastor, ki se bo moral danes zagovarjati pred prosekutorjem. Na istem mestu, kjer je bila ponesrečena Mrs. Pucel, je bila ubita dne 4. decembra neka Mrs. Clauser in pretekli teden je bil istotam ubit Stefan Likovič. Councilman Pucel stanuje na 1389 E. 43rd St.

Prijazni ljudje

Pretekli teden je bil na Superior in 27. cesti ubit delavec Charles King, oče osmih malih otrok. Včeraj so prišli v stanovanje njegove vdove razni dobri ljudje, ki so dali družini denarno pomoč vsaj za prvo potrebo. The Cleveland Graphite Bronze Co. na 72. cesti, kjer je ranjki delal, je darovala \$100.00, bivši šerif Sulzmann je poslal \$25.00. Neki fantiček je nabral v šoli med svojimi sovrstniki 75c.

Društvo Blejsko Jezero

Društvo Blejsko Jezero št. 27 SDZ je izvolilo sledeče uradnike za leto 1937: predsednik J. Trlep, podpredsednik J. Debeljak, tajnik Joseph F. Durn, zapisničarica Elizabeth Matko. Nadzorniki: J. F. Terbizan, J. Glavič in Ana Skolar. Zdravniki: dr. Siegle, dr. Perme, dr. Skur in dr. Dejak.

Filmske slike

Kot poroča trgovinski oddelk ameriške vlade poseča vsak teden nič manj kot 88,000,000 oseb filmske slike v Zedinjenih državah. Lastniki filmskih gledališč dobivajo poldrugi milijon dolarjev na teden za najemino.

30 letnica poroke

Zadnjo soboto sta praznovala 30 letnico svoje poroke Jennie in Roman Schumer, 1283 E. 169th St. Prijatelji so jima ob tej priliki priredili lep surprise party. Se na mnoga leta!

* Moka se je v Angliji podražila od 15. decembra za \$1.25 pri eni vreči.

Papež je slabši

Rim, 12. januarja. Zdravje se je papežu Piju nenadoma poslabšalo. Ves dan je bil le malo pri zavesti. Poroča se, da so postale bolečine v nogah skoro neznošne. Zdravniki se boje, da zna bolezen udariti na srce. Dočim so bile bolečine omejene sedaj na levo nogo, je včeraj začela otekati tudi desna noga. Toda kljub vsemu temu pa se papež ni zmenil za svarila svojih zdravnikov in je imel tri kratke avdijence včeraj. Napram nekemu kardinalu se je papež izjavil: "Jaz moram storiti svojo polno dolžnost, dokler mi Stvarnik pripušča energijo. Moj naslednik ne sme dobiti nedokončanega dela."

Dobila \$6,500.00

Končno je dobila včeraj Mrs. Frank Pojman, soproga Franka Pojmana, ki je bil pretepen od mestne policije v policijskem vozu, nakar je umrl, odkodnino od mesta Clevelanda za smrt moža. Mesto je izplačalo \$6,500.00. Dve leti je zavleklo mesto vlada izplačilo, dokler ni mestna zbornica zahtevala, da se denar mora izplačati.

Delniška seja banke

Nocoj večer se vrši delniška seja delničarjev slovenske North American banke v Knausovi dvorani. Podani bodo računi od celega leta in pregled premoženja banke. Izvolil se bo tudi direktorij. Vsi delničarji bi morali priti na to velevažno sejo in povedati svoje mnenje, ko imajo priliko za to. Bodite navzoči vsi!

Clevelandčan ubit

V Tehachapi gorovju, 10 milj od Los Angeles, Cal., se je včeraj ponesrečil potniški zrakoplov. Med ubitimi je tudi en Clevelandčan James Braden, ki je bil pod županom Davisom mestni nakupovalni komisar. 10 oseb je bilo ranjenih.

Pohod v Washington

Washington, 12. januarja. Policija v glavnem mestu dežele je dobila vest, da se pripravljata dva pohoda v Washington. Prvi je prirejen od strani štrajkujočih pomorščakov v New Yorku, od koder pride do 2,000 štrajkarjev v Washington, da zahtevajo gotove izboljšave v postavah, ki se tičejo mornarjev. Drugi pohod aranžira Workers Alliance. V tem pohodu se nahajajo nezadovoljni WPA delavci. Policija je izjavila, da ne bo motila mirne parade pohodnikov, toda pred kapitol paradirov ne bo pustila. Ljudje nameravajo piketirati poslopje, kjer se nahaja urad trgovinskega tajnika.

Muhasto vreme

Dočim smo imeli v Clevelandu zadnja dva dneva jako mrzlo in se tudi iz Californije poroča, da tam zmrzujejo oranžni in citronski nasadi, pa se poroča iz Cincinnati, Ohio, da je tam začel cvesti španski bezeg, iz Rhode Islanda se pa poroča, da so v cvetju mačeha.

Zadušnica

Ob priliki tretje obletnice smrti Frances Matjažič se bo v petek 15. januarja brala sv. maša ob 6:30 zjutraj v cerkvi sv. Vida. Prijatelji pokojne so prijazno vabljeni.

Škratinka

V bližnjem predmestju Rocky River, Ohio, se je pojavila škratinka. V mali vasi imajo sedaj že šest slučajev.

Važna seja

Članice podružnice št. 15 SZZ imajo v sredo 13. januarja važno sejo. Navzoče naj bodo vse članice.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3d, 1879.

No. 10, Wed., Jan. 13, 1937

Če urednik ni državlján

Nedavno tega je newyorški kardinal Patrick Hayes imel značilen nagovor milijonom članom družbe Najsvetejšega Imena. Nagovor kardinala ni pomemben samo za katoličane v Ameriki, pač pa za vse lojalne Amerikance, ki so pripravljeni za obrambo svetih interesov svojih očetov in pravega patriotizma. Je dejal kardinal Hayes:

"Svet se nahaja danes v borbi, v borbi zopet bogotajstvo v Rusiji, zoper sakrilegij v Španiji, ki je katoliška dežela, zoper ateizem v Mehiki. Je to resen položaj. Ko sem bil jaz mlad fant so me učili, da spoštujem zastavo Zedinjenih držav. Danes odrasli fantje ne vedo, koga bi spoštovali, ameriško zastavo, svoje starše ali same sebe!

"Mladenič, ki ne more razumeti patriotizma je nespodoben, da bi razumel kardinalne točke ameriškega državljanstva, in ciniki, ki zasmejujejo normalno ljubezen do svoje lastne dežele in ki zanemarjajo lojalnost do zastave, ki jih brani, v resnici niso vredni, da bi živeli pod ameriško zastavo..."

Pred nekako štirimi tedni je začel tujezec Jontez, ki je tako nesrečno padel v uredništvo "Enakopravnosti" v Clevelandu, agitirati za — španske komuniste in socialiste. Njemu je sledil zloglasni cinik Molek od "Prosvete" in bučeči Zaitz od "Proletarca." Kar naenkrat so si izmislili, da mora ameriška Slovenija prispevati tisočake za španske komuniste in socialiste!

Omenjeni trije so sicer različnega kova, kar se tiče rdečega prepričanja, in si od časa do časa skočijo v lase, toda kadar je treba udariti po Bogu, veri in cerkvi, tedaj se zedinijo in skupno udrihajo. V svojih argumentih so tako nizkotni in plevelasti, da se jim smeje slovenska Amerika, ker povprečen in moralen slovenski delavec v Ameriki je mnogo bolj podkovan v ameriškem državljanstvu in o veri svojih očetov kot omenjeni trije internacionalci.

Dočim Molek in Zaitz ne prideta v poštev kar se tiče Clevelanda, dasi tudi v ostali slovenski Ameriki nimata nobenih resnih pristašev, pa moramo narediti izjemo z Jontezom, ki je zadnje čase že toliko škodoval "Enakopravnosti" s svojo nezasišano strupeno komunistično propagando.

V času, ko slovenski ameriški delavec potrebuje še mnogo bratske pomoči, ker se ni še rešil spon depresije, v času, ko imamo pred seboj problem tisočih primorskih rojakov, za katere se je treba potegniti, pomagati materialno in moralno, v času, ko je treba pomagati našim ljudem, da dobijo brezposelno zavarovalnino, starostno pokojnino in druge vladne koncesije, v tem času gre in začne Jontez s kampanjo, da se pomaga španskim komunistom in socialistom v njih pokolju proti vsemu, kar ima še iskro žive vere do Boga v svojih dušah!

Predsednik Roosevelt je prišel osebno v kongres, da je nujno nasvetoval senatorjem in kongresmanom, da nemudoma sprejmejo postavbo, da Amerika odreže vsako nadaljnjo pomoč ali bodrilo, bodisi v orožju, finančnih ali blagu španskim nacionalistom in komunistom. Postava je bila sprejeta, kljub temu pa tujezec Jontez še vedno rogovili in davi svoje rojake, da zbirajo prispevke za nam absolutno tuje ljudi, za komuniste in socialiste v tujzemski državi, od katerih naš narod ni imel še nikdar trohice priznanja.

Ta denar, ki ga zbira tujezec Jontez, urednik Enakopravnosti, gre v isto propagando, ki je v boljševiski Rusiji poslala na oni svet stotisoče delavcev, obrtnikov, učiteljev, redovnikov in redovnic. Ta denar gre za pobijanje najblažjega, kar more človek imeti na svetu — za pobijanje vere naših očetov in mater.

Kongres Zedinjenih držav je prepovedal vsako pošiljatev v Španijo, najsi bo tej ali oni stranki. Kdor bo še daroval kaj, naj gleda, da ne bodo zapli njegov denar socialisti in komunisti, a španske vojne sirote tega denarja ne bodo videle! Denar bo šel za pobijanje nadaljnjih ljudi, za ustvaritev novih sirot in vdov!

Mi imamo problem primorskih rojakov, katerim se lahko pomaga potom obstojećih organizacij, mi imamo problem naših lastnih slovenskih revnih družin v Clevelandu, katerim je treba pomagati, imamo problem nad tisoč Slovencev, ki stavkajo pri Fisher Body, in katerim je treba pomagati, absolutno pa protistramo, da bi šel slovenski denar v roke židovskih španskih komunistov in socialistov!

Vlada Zedinjenih držav je naredila postavbo proti pomoči španskim rebelom komunistom, in če Jontez, kot tujezec, ki ni ameriški državlján, ne zna spoštovati postav Zedinjenih držav, naj vsaj ne zapeljuje svojih rojakov. Jontez gleda v tujezemstvo, ker ne razume ameriških postav. Ameriški državljani ga morajo naučiti, da imamo mi svoje lastne siromake in narodne zavode, ki so potrebni bolj pomoči, kot pa zbiranje prispevkov za klanje priprostitih delavcev v Španiji.

BESEDA IZ NARODA

Na strani stavkarjev

Na nedeljski seji društva "V boj" št. 53 SNPJ se poročalo, da stoji društvo stoddsto na strani stavkarjev, ki so na stavki pri Fisher Body Co., in sicer iz ozira, ker je veliko število naših članov, ki so med stavkarji. Društvo je tudi darovalo v stavkarski sklad \$15 za prvotno podporo na prošnjo delavske unije.

Apelira se na slovensko javnost, da stoji na strani teh stavkarjev, ker njihov boj je vaš boj. Torej je vaša dolžnost, da jim daste tudi ostali silno moralno podporo. Enako se apelira na ostala društva, da storijo enako, ker tudi pri vašem društvu so člani, ki sedaj bijejo boj za izboljšanje svojih delavskih razmer. Tukaj se ne smete ozirati na gotove namigljaje od strani gotovih listov, ki namigujejo, da je malo število slovenskih delavcev, ki spadajo k tej uniji. Nasprotno je jasen dokaz, da so ustanovili svoj stavkarski stan izključno za Slovence v Slov. delavskem domu, kjer se bo dajalo tudi poročila iz te stavke. Takim listom ni na tem, koliko boste vi dosegli, ker bi radi dobili danes kot jutri južne groše za oglašje.

Torej slovenska javnost, stoj na strani tem borcem, ki bijejo boj tudi za vas. Tudi vas, slovenskih trgovcev, je dolžnost, da stojite moralno na strani teh stavkarjev. Pripomnimo tudi, da je daroval soc. klub št. 49 JSZ vsoto \$5.00 za tiskovni sklad teh stavkarjev.

Društvo V boj št. 53 SNPJ.

Podružnica št. 25 SZZ

Čas gre svojo pot naprej, puščajoč za seboj na eni strani čedovite iznajdbe človeškega uma, katere svet lepšajo in ga preobrazujejo. Na drugi strani pa krvave poljane, posejane s človeškimi trupli in porušena zgodovinska mesta. Strast sovraštva, ki prevladuje posebno današnji svet, je podoben plamenju, ki ogroža uničiti to, kar je pridobilo človeštvo tekom stoletij.

Nastane vprašanje: ali je res potrebno, da se ljudje v masah pobijajo drug drugega? Zlostne izkušnje iz preteklosti bi morale učiti tiste, ki so na vodilnih mestih, da grede narodi po taki poti le v propast. Ali tudi za povzročitelje vojnega gorja bo končno prišel obračun in zaslužena kazen.

Mi, kateri živimo v svobodni Ameriki, se sicer lahko štejemo srečnim, ker tukaj je doma demokracija, ker imamo vsi enake pravice. Drugače pa je v tem oziru po drugih deželah, zlasti v Evropi, kjer gospodari militarizem.

Pa o tem samo mimo grede. Moj namen današnjega dopisa je poročati, da priredi naša podružnica igre in ples na 17. januarja, začetek ob pol osmih zvečer v dvorani nove šole sv. Vida. To bo zopet večer izvrstne zabave, ki krepi duha in srce. In kdo si ne želi od časa do časa dobrega in poštenega razvedrila? Na programu bo humoristična igra trijeje, potem petje in še drugi lepi prizori, kar vse bo vrdan je zbrala Ana ves svoj posrednice izobraž. kluba, Mrs. Josephine Perpar. Po predstavah na odru se pa razvije ples in prosta zabava. Godba bo za stare in mlade; igrala bosta namreč Brancelj brata. Vstopnina bo samo 35c. Prijazno ste vabljeni članice in enj. občinstvo. Le pridite, saj predpustni čas je čas zabav in veselja in istega bo lahko vsak doživel na tej naši prireditvi. Na veselo svidenje 17. januarja. Pozdravi!

Francis Pontikvar.

Zanimiva plesna veselica

Cleveland, O. — Bilo je poročano, da priredi društvo Mir št. 142 SNPJ veselico. Na programu bodo člani mladinskega oddelka in Mladinski pevski zbor na Holmes ave. Kar se je poročalo, se bo tudi uresničilo v nedeljo 17. januarja v Slovenskem domu na Holmes ave. Naša mladina, katera se uči petja in godbe pod vodstvom Mr. L. Semeta, nam bo predstavila bogat program po svoji najboljši zmožnosti. Nastopil bo mladinski pevski zbor v celoti, 80 pevcev in pevk. Orkester, 6 članov istega zbora, nam bo pa zaigral par lepih slovenskih komadov. Slišali bomo tudi deklamacijo v angleščini in več drugih posebnih nastopov bo, v petju in godbi. Najbolj nas bo razveselila igra "Škrat in krojač, ki bo zdej prvič igrana v Clevelandu od strani članov mladinskega oddelka društva Mir št. 142, Vipavski raj št. 312 SNPJ in nekaj članov izven teh društev, je priporočljivo našim Slovincem v Collinwoodu in okolici, da se gotovo odzovete. Prepričan sem, da boste prav gotovo zadovoljni.

Vstopnina bo samo 25 centov za program in ples. V gornji dvorani igra Frank Jankovičev orkester. Vse drugo bo pa od vas odvisno, ker pripravljene bo vsega, kar se v takem slučaju potrebuje. Priporočljivo bi bilo, da bi bili navzoči četrt pred 7. uro zvečer. Naš sobrat J. F. Terbižan bo režiral igro ter se zelo trudi, da bodo igralci pokazali svojo zmožnost.

Na svidenje 17. januarja, točno ob sedmih zvečer. Le pridite vsi, ker gotovo vam ne bo žal. Louis Mrmolija, tajnik.

Srmežljiva nevesta

Čeprav je od cerkvenih vrat pa do oltarja manj kot sto čevljev razdalje, pa je vzelo Ano Halpen iz Irskega polnih petdeset let, da je dobila dovolj poguma iti to razdaljo ob strani svojega ženina.

Pred petdesetimi leti, ko je bila Ana zalo irsko dekle, je na neki zabavi srečala Patricka Haydena. Oba sta bila iste starosti, pri dvajsetih letih. Zaljubila sta se in sklenila, da se vzameta.

Dan za poroko je bil določen. Ana si je nabavila lepo poročno obleko in s ženinom sta šla v prodajalno ter nakupila nekaj pohištva za prvo silo. Bila sta revna, zato sta kupila samo najnujnejše. Ko se je pa približal dan poroke, je Ana zaupala ženinu, da nima poguma iti z njim pred oltar. Čeprav ga iskreno ljubi in bi ga rada poročila, toda strahno da se boji iti z njim po cerkvi med klopmi, kjer bo vse zijalo vanjo. In pa kako dolga je pot od vrat pa do oltarja.

Patrick je bil zastopen mladenci ter je razumel njeno slabost. "Bova pa malo počakala," ji je rekel. "Potem bova pa napravila poroko čisto na tihem in samo najbližji sorodniki bodo navzoči."

Ana je privolila ter si obrisala grenke solzice. Določila sta zopet dan za poroko in oba sta komaj čakala srečnega dne. Ta dan je zbrala Ana ves svoj posrednice izobraž. kluba, Mrs. Josephine Perpar. Po predstavah na odru se pa razvije ples in prosta zabava. Godba bo za stare in mlade; igrala bosta namreč Brancelj brata. Vstopnina bo samo 35c. Prijazno ste vabljeni članice in enj. občinstvo. Le pridite, saj predpustni čas je čas zabav in veselja in istega bo lahko vsak doživel na tej naši prireditvi. Na veselo svidenje 17. januarja. Pozdravi!

Francis Pontikvar.

trick ni šel več na Francosko po nevesto. "Ženske so čudne," je rekel, "in nikakor ne morem razumeti Aninega vedenja in njenega strahu."

Ana se je razvila v krasotico in mnogo bogatih snubcev jo je nadlegovalo za roko. Toda vse je odbila. Tako so tekla leta.

Nedavno je Patrick obhajal svoj 69. rojstni dan. Petdeset let je že preteklo, kar je hotel prvič stopiti pred oltar s svojo prvo in edino izvoljenko.

"Sedemdeset let bo zdej stara Ana," je rekel Patrick. "Morda zdej ni več tako boječa." Odpravil se je na pot in se odpeljal v Avignon na Francosko. Ana je bila še vedno sama. Zopet jo je zasnužil in Ana je bila zadovoljna. Ko je prišel poročni dan, se je Ana trdno oklenila roke svojega ženina in pogumno korakala proti oltarju. Malo je klecala v kolenih in ljudje, ki so prišli gledat poroko, so mislili, da je to radi njene starosti. Pač niso vedeli, kako se je morala Ana premagovati, da ni zopet ušla. Ko je bil poročni obred končan, je šepnila Ana svojemu možu, da ni bilo tako hudo.

Odgovor od katoliške strani

Cleveland, O. — Nič ne mislite, da sem se vas ustrašila. Za božič in novo leto sem bila precej zaposlena, pa tudi mislila sem si, da se ob tem svetem času ne bom prepirala z vami. Zdej, ko so prazniki minili, se pa že spet lahko kaj pomenimo.

F. A. Vider zahteva v Prosveti z 9. decembra, da moram pisati v celoti priobčiti. Čudno je to, da so vsi moški enaki. Če sem se v starem kraju fantu zamerila pa je zahteval svoja pisma nazaj, da bo lahko pred drugim dekletom trdil, da mi ni pisal.

F. A. Vider pravi, da mi takega pisma ni pisal, v isti sapi pa reče, da pisma po svoje zavijam. Pa kako morem pismo po svoje zaviti, če mi ga pa ni pisal, bi vas vprašala. Saj ste tudi pisali, da se ne spominjate, da bi mojega moža poznali, pa sta oba pri enem kamnu krščena, kjer sta oba dobila lepa katoliška imena in skupaj sta po grmovju iskala ptičja gnezda. F. A. Vider je v Ameriki za celo drevo zagrabil, da je iz njega fino korito dobil. Kar se pa tiče moje družine, jo vi, Mr. Vider, kar pri miru pustite. Svoje razmere opišite, koliko ste plačali v upravni sklad SNPJ in pa koliko ste ven vzeli, pa bo mirna Bosna.

Prav hvaležna sem vam, da ste mi enkrat poslali celoten račun za mojega moža, ker mi je očitno, da sem več dobila, pa da sem vse zapravila. Sedaj je na jasnem. Pa tudi od treh drugih društev je dobil podporo, če morda še ne veste. Dobil jo je od društva Presv. Srca Jezusovega, od KSKJ in od SDZ, od katere jo še sedaj dobiva, zakar ji bova hvaležna, dokler bova živa. Poleg tega bo dala SDZ pa še \$20 na mesec starostne pokojnine, če bo dočakal 70 let. Moj mož je plačal pri zavarovalni družbi \$13.50, dobil je pa tri tisoč pet sto dolarjev, pa mu nič ne očitajo tega, kakor se mu očita pri vas.

Članstvo naj se pa le pripravi za bodočo konvencijo SNPJ, da bomo kaj koristnega ukrenili za jednoto, ne pa za socializem. Konvencija bo v Clevelandu meseca maja, ki je Marijin mesec, najlepši v letu. Povabim vas, da pridete k nam na stanovanje takrat. Imam prostora za štiri osebe in hiša je na jako lepem prostoru.

Če pa še kaj želite, me pa opozorite, sem vedno na uslugo S. N. P. J. Se že vidimo na konvenciji.

Rozi Zupančič,
923 E. 73rd St.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

Težki dnevni problemi

Na nizozemsko-belgijski meji je mesteca Baarle, katerega meščani imajo take preglavice nad svojim krajem, da bi bilo treba zopet kakega modrega Salomona, ki bi zadevo razrešil. Vsa stvar je zelo zanimiva in bo tudi za naše čitatelje precej velika uganka.

Mesteca Baarle, ki je mesto postavljeno skupaj, kot so druga mesta, je v resnici politično in uradno razdeljeno v dva dela, ker en del pripada pod državo Belgijo, drugi del pa pod državo Nizozemsko. Belgijski imenujejo svojo polovico Baarle-Hertog, Nizozemci pa Baarle-Nasau. Meščani obeh polovic delujejo pa družabno in finančno skupno kot ena celota, v kolikor jim tega ne dela preglavice ta ali ona država.

Meja obeh držav pa ne gre naravnost skozi mesto, ampak se vije po raznih ulicah, preko hiš in deli prostore v dve razni državi. V neki kavarni je postavljena biljardna miza tako, da jo je polovico na belgijski, polovico pa na nizozemski strani. Torej prekoračijo igralci pri igranju neshetokrat državno mejo te in one države, ne da bi za to potrebovali kak vizum.

Ampak ta situacija ne dela ravno preglavico meščanom, čeprav se je že dogodilo, da so državljani ene države svarili druge, naj ostanejo v svoji državi in ne prekoračijo meje brez dovoljenja.

Čeprav se meščani obeh mestnih polovic sicer dobro zadržijo, pa se je vendar že zgodilo, da prelomijo postavbo, ki ne šteje za zlo na tej strani ceste, to se pravi v tej državi, pa je pregreha ali kršitev postavbe v oni državi preko ceste.

Vzemimo za primer, da se meščan na Nizozemski strani spozabi in premeštra svojo boljše zakonsko polovico, potem pa lepo odide preko ceste na Belgijsko stran. Tehnično je on nizozemski državlján in belgijska policijska nima nobene pravice aretirati ga za zločin, ki ga je storil v drugi državi. Da bi pa država izročila zločinca oblastem druge države, je treba pa že sodnijskih potov in paragrafov ter se to zgodi le v slučajih večje tatvine ali umora.

Vzemimo, da avtomobilist, ki je podanik Belgije, vozi na nizozemski strani, pa se zaleti v kak drugi avtomobil tukaj, kar pred katero hišo ga je zmagalo lepo zavezati nazaj na belgijsko.

Pozdrav, J. K.

Imena društev in društvenih zastopnikov za redno

letno konferenco S. N. D. na St. Clair Ave.

14. januarja 1937

1—Brooklyn, št. 135 SNPJ	John Kovach
2—Carniola Tent, 1288 T. M.	Anton Novak
3—Carniola Hive, 493 T. M.	Frances Zugel
4—Cleveland, št. 126 SNPJ	Joseph F. Trbižan
5—Cleveland, št. 23 SZS	Frank Glach
6—Comrades, št. 566 SNPJ	Otto Tekautz
7—Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ	John Zupantič
8—Dosluzenci	Frank Virant
9—Tiskov. družba Enakopravnost	John Renko
10—Danica, št. 11 SDZ	Rose Zupantič
11—France Prešeren, št. 17 SDZ	John Zalar
12—Edinost	Frank Fajfar
13—Slovenska godba Bled	John Levstik
14—Glas Clevelandskih delavcev, št. 9 SDZ	Joseph Birk
15—Dramsko društvo Ivan Cankar	Janko N. Rogelj
16—Hirska Vila, št. 173 JSKJ	Anton Zakrajšek
17—Jugoslav Camp, No. 293 WOW	
18—Abraševic	
19—Jutrarnja Zvezda, št. 137 JSKJ	Mary Bradac
20—Lipa, št. 129 SNPJ	Frank Smolec
21—Ložka Dolina	Frank Baraga
22—Lunder-Adamič, M. 20 SSPZ	Krist Skok
23—Naprej, št. 5 SNPJ	Joseph Skuk
24—Levsko podporno dr. Sv. Evstahija	Razpušeno
25—Napredne Slovence, št. 137 SNPJ	Josephine Močnik
26—Napredni Slovenci, št. 5 SDZ	John Kuman
27—Novi Dom, št. 7 SDZ	Anton Colarič
28—Pečlarski Klub	Edvard Brunšelj
29—Ribnica, št. 12 SDZ	Frank Virant
30—Slovenska Narodna Čitalnica	William Candon
31—Sava, št. 87 SSPZ	Frank Šot
32—Slovenski Sokol	Rudolf Perdan
33—Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ	Amalia Božeglav
34—Slovenija	Matija Milnar
35—Slovan, št. 3 SDZ	Ludvig Medvedšek
36—Sv. Ana, št. 4 SDZ	Anna Erbežnik
37—Slovenec, št. 1 SDZ	Joseph Trebec
38—Složne Sestre, št. 120 SSPZ	Agnes Lunder
39—Slovenski Pevski Zbor Zarja	Frank Klemenc
40—Sclalstični Pevski Zbor Zarja	John Lazar
41—Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ	Joseph Jeme
42—Sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ	John Zalar
43—Svobodnodelne Slovence, št. 2 SDZ	Agnes Kalan
44—Sv. Vida, št. 25 KSKJ	John Vidmar
45—Sv. Srca Jezusa	Andrew Tekauc
46—Srca Marije (stara)	Mary Stanonik
47—Spartans, št. 198 SSPZ	Vera A. Candon
48—St. Clair Grove, No. 98 WC	Terezka Zele
49—Tabor, št. 139 SNPJ	Frank Somrak
50—Dramsko društvo Triglav	
51—Vodnikov Venec, št. 147 SNPJ	Frank Penca
52—Washington, št. 32 ZSZ	Frank Silbert
53—George Washington, št. 180 JSKJ	
54—Samostojni Pevski Zbor Zarja	Josephine Močnik
55—Zužemberk	John Ubič

stran, pa je varen pred aretacijo.

Pravijo, da odvjetniki tega mesta porabijo najmanj dva meseca v vsakem letu, da izravnavajo take zapletene stvari.

Ta izvanredna situacija v mestu Baarle pa ni morda posledica kake versailske pogodbe, ali kake visoke diplomacije po svetovni vojni, ampak je vse to ostalo še iz časa Brabantskih vojvod, ki so vladali v teh krajih od 13. do 17. stoletja. Ti so podeljevali grofom in vitežom za kako uslugo cele pokrajine in pozneje, ko so se delale meje med Belgijo in Nizozemsko, je tako nanese, da gre državna meja ravno skozi mesto Baarle in sicer naravnost preko, ne glede če preseka cesto, hišo ali vrtove. Ta meja obstoji že stoletja in kljub raznim zakonem, ki nastanejo včasih, pa žive meščani popolnoma prija teljsko drug z drugim, čeprav so podaniki dveh različnih držav.

IZ DOMOVINE

—Huda nezgoda je zadela letnega Viktorja Gostinčarja, kletarja v Beričevem. Podiralo se drevesa, pa ga je padlo joče drevo oplazilo po glavi. Dobil je pretres možganov in notranje krvavitve. V precepu hudem stanju so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Pridobivajte

člane za

S. D. Zvezo

Če verjamele al' pa ni

Dragi Jaka!

Ker večkrat berem in slišim da ti hodijo moški jamrat in žit svoje križe in težave, se tem potom obračam tudi jaz da be, da daš v javnost sledeče vprašanje.

Nekomu se je namreč pripetila nesreča ravno pred našo hišo, ter je napravil fotografijo svojih personov v blatu, ki je bilo dani pred tem snegom. Fotografije sicer ni več, ker jo je zasneženo, dobili pa smo tam njegovo stope, brez katerih je zelo rodno človeku biti, če hoče spreviti pod streho kaj drugega kot župco in kavo.

Povej torej, dragi Jaka, pride dotični k nam, pa bo dobil nazaj stope. Saj se bo spomnil pred katero hišo ga je zmagalo.

Pozdrav, J. K.

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslavena

Medtem se je priplazil k Murelu v kajuto steward, ki ga je doslej hranil in napajal. S solzami v očeh ga je rotil, naj ga — za božjo voljo! — naker ne izda, ker sicer izgubi svojo službo ter bo povrhu še kruto kaznovan.

Murel je imel mehko srce in s celz sploh ni lahko prenašal. Zato se mu je steward zasmilil, tembolj, ker mu je moral v svoji duši priznati, da ga je vse potovanje resnično dobro zalagal z jedmi in pijačo.

"Dajte mi sto dolarjev nazaj!" je ukazal Frank Murel. "S tem je stvar za naju opravljena!"

In steward je vrnil denar ter se odplazil. Tako je bil Jack Bell zasačen in zaprt. Gola kabina je imela edino neznatno nagajeno deško — ležišče kaznjencev — ter visoko zgoraj v steni okroglo okno.

"Prav prijazna luknja!" je razmišljal Jack. "Samo če bi bila vsaj malo svetlejša! — Eh, pa pojdemo spat noč! Zabave je bilo dovolj."

In iztegnil se je po deski ter skušal zaspiti. Bilo je že deset. Na ladji je postajalo tiho in mirno.

V svoji kabini pa je Michel Mohr krčil pesti, letal z dolnimi rokami gor in dol ter rotnel:

"Grom in strela! Kaj bo zdaj? — Kako mu naj pomagam? In kam? S čim? — Ta sapramenski komedijant, kar vrt bi mu zavlil! Ampak Jack je le tič! Škoda bi ga bilo, če bi ga zdaj le res prijel in zamehuril! ... Ampak le kaj naj storim? Kako, kdaj, s čim? — Gromska strela!"

Tako je premišljeval, rotnel, klet in letal iz kota v kot ...

XII.

Skok v morje

Pennsylvanija se je bila zaradi malega viharja toliko zakasnila, da kapitan ni mogel več misliti na to, da dospe v luko še pred polnočjo. Zato je ukazal, naj se uporablja le polovico strojne sile ter je dal v Plymouth brzojaviti, da ima milijonskega tatu, Jacka Bella, na krovu zaprtega.

Bila je že polnoč, ko je lezel parnik precej tesno ob Gowsand.

Takrat se je priplazil Michel Mohr iz svoje kajute ter je posluhnil. Nikjer nikogar. Vse je spalo. Tiho po prstih je stopal h kabini za kaznjence. Našel je ondi stražo, ki je na kupu vrvi sede spala.

"Oho! Takole stražiš?" se je zadržal, toda skoro šepetaje. "Ali ti nisem dovolj zabijeval, da pazi na tatu, ki je ukradl milijone? — He, je li sploh še v kabini? — Da spi, praviš? Mogoče, ali pa si slišal le lastno smrčanje! Daj ključ sem!"

Razsvetil je s svojo električno svetilko za hip ključavnico, vtaknil ključ in odklenil.

"Pazi in čakaj! Pogledam, takoj se vrnem!" je še pošepetal osorno ter izginil v kabini.

Jack se je takoj prebudil, ko mu je Mohr posvetil v obraz. "Priatelj! —"

"Tiho, — ne govori — zunaj stoji straža!" je šepetal Mohr. "Tu imaš vrvice, da splezaš na okno. Potem skoči v morje!"

"Drugače ni pomoči?"

"Ni je! Verjemi! Vse sem premislil. Obala je jako blizu. Nevarnosti ni nobene. Če skočiš v pol ure doli, si rešen!"

Jack mu je stisnil roko: "Hvala ti!" In segel je v žep svoje suknje ter mu izročil listino.

"Tu je ves moj denar. Naredi zavoj ter ga oddaj na ameriški agenturi v Plymouthu. Kadar bo zduh čist, pridem ponj!"

"Vse storim zate! Zbogom! — A ne pozabi vzeti vrvice s seboj! Sicer me izdaš!"

"Ne pozabim! Zdravstvuj, dobri kamerad!"

Vnovič sta si krepko stisnili desnici ter ju stresla. Nato je stopil Mohr zopet iz kabine ter jo zaklenil za seboj.

"Spi," je dejal stražniku. "Spi kakor ubit. Toda ne zaupaj mu preveč! Takile lopovi so potuhnjenci prve vrste. Lahko noč!"

In tiho se je oplazil v kajuto. Tam je listino zavlil v velik robec ter jo skril med perilo. Nato je legal in čakal. Saj zaspiti ni mogel. "Bo li skočil? Ali ga opazi stražnik? Kaj, če po nesreči utone? Strašno bi bilo!"

Dolgo se je premetaval, končno pa je nemiren usnul. Toda spal je jedva dve uri, ko je začel sumljivi krič. Ali je ušel, ali pa so ga zasačili? — Urno se je oblekel in stekel proti kabini za kaznjence. Že od daleč je slišal službojočega častnika, ki je preklinjal in rotnel, kakor bi nameraval pri tej prči stražo na kosce raztrgati.

"Ti lena svinja! Spi, a v ječi je bil tat milijonov! Seveda ti je zdaj ušel — skozi okno je skočil, a ti ga še nisi slišal, mrha! Strela naj te ubije z jasnega! Marš, h kapitanu!"

"Dva!rat sem te svaril!" je zarezal sedaj še Mohr na trepetajočega stražnika. "Še ponoči sem te opozarjal. O polnoči je bil tat še v kabini. Sam sem se prepričal, da spi — ali da se vsaj dela, kakor bi spal! — In zdaj ti je vendarle ušel! Gospod častnik, naj li izpustim čoln? Morda ga še ujmemo ..."

"Kaj veste, na katero stran je odplaval? — Morda je tudi utonil! Kod naj ga iščemo po temi? Gromska strela, kaj li poreče gospod kapitan!" se je jezil častnik. "Stopaj! Poročat grem kapitanu."

Kapitan pa je le široko zaklel, velel stražo zapreti, se obrnil na drugo plat ter je zaspal znova.

Kmalu nato se je moral parnik ustaviti. Dospel je do vhoda v luko, a ondi je moral čakati cele tri ure, predno je smel zopet dalje. V Plymouthu je imela ladja ostati le tri četrt ure. Za spremembo je bilo pripravljeno vse ...

Dodd je bil s Polly dospel že lan poprej v Plymouth. Ameriško veleposlaništvo v Londonu ga je brzojavno legitimiralo, in nato se mu je postavila vsa policija v Plymouthu na uslugo.

Toda še v isti noči je dočkal Dodd velikansko presenečenje: za prvo brzojavko, da je tat zopet na ladji, je došla kmalu še druga, da je tat skočil v morje ter izginil ponoči brez sledu.

Dodd je pustil brzojavko v hotelu ter naročil, naj jo izroči Polly, ko se zbudi; sam pa se je takoj odplaval s carinskim čolnom Pennsylvaniji nasproti.

Brez ovire so ga spustili na krov. Obetal je kapitana, častnika, zaprtega stražnika in Mohra, izpraševati in poizvedoval, pregledal je kabino za kaznjence, a nešel je le, da je okence še vedno odprto, o Jacku pa nikakega sledu več.

"Kaj mislite: je li utonil?" je spraševal kapitana.

"Če ni prav izvrsten plavač, je gotovo utonil," je odgovoril kapitan.

"Če pa je plavač, je mogoče, da se je rešil na Gowsand. Toda kdaj je dospel na kopno, ne mo-

rem reči, ker ne vemo, kdaj je skočil v vodo. Vsekakor je odletel vsaj že 5 do 6 ur!"

Medtem je došla na Pennsylvanijo zdravstvena policija in je konstatirala, da je na krovu vse zdravo. Nato je smel parnik šele pristati in ljudi izkrcati.

Dodd je bil besen. Zlasti pa ga je toготilo, ko so mu pripovedovali, kako svobodno se je Jack skoraj vso pot zabaval v družbi najboljših potnikov, premetavil jih deklet in prijaznih dam ter kako ga je šele končno razkrinkal Frank Murel.

Že je hotelo iz njega bruhniti vse zaničevanje malo inteligentne parnikove posadke z debelim kapitanom vred, toda tedaj je začel za svojim hrbtom krič Polly:

"Kje je? Kje je, Mr. Dodd?"

"Skočil je v morje!" je odgovoril Dodd od jeze ves bled.

"Utonil! Moj Bog!" je kričnila Polly ter se zgrudila nezavestna.

Dodd in Mohr sta jo odnesla na platnen naslanjač ter ji brizgala mrzlo vodo v obraz. Kmalu se je zopet zavedla in zaječala: "Strašno! — Mrtev, mrtev je!"

"Ne, nikakor!" je tolažil Dodd. "Parnik je plul v času njegovega skoka v morje prav blizu obale, zato je zelo mogoče, da je splaval na kopno."

"Ali saj je blazen!" je zjavlala.

"Gotovo, gotovo! Pregarja ga manija, — na vsak način hoče skriti denar ter nama uiti! Le potrpljenje! ... Da, povejte mi, no: veste li, če je znal vaš soprog dobro plavati?"

"Seveda! Plaval je kot riba, saj je bil več let tudi sam mornar!" je priznala Polly tudi sama sebi v tolažbo.

"No, vidite! Mojster plavač je! Kajpak! Rešil se je na Gowsand!"

Popolnoma prepričan je bil, da je stvar taka in nič drugačna.

Dodd se je nato pogovarjal še s Frankom Murelom, ki pa ni vedel povedati nič drugega, kakor da ima Jack zopet rujave lase, da je golobrad in njemu resnično podoben ter da mu je Jack sam povedal, kje leže ukradeni milijoni; namreč v Angleški banki v Londonu.

"Tam jih dobite prav gotovo!" je zatrjeval Murel. "Ampak, prosim, jaz bom zahteval provizijo za to svojo informacijo! Po pravici mi gre ... Potem pa tudi pomislite, da sem umetnik!"

"Že prav!" je dejal Dodd in je odšel na kopno pozvedet, kdaj odplove kak parnik v smeri Gowsanda nazaj ...

Medtem je bil tudi Michel Mohr že na kopnem ter je urno našel ameriško agenturo. Toda blagajna je bila polna ljudi, ki so menjali svoj denar ali pa sprejemali svoje naložke, pisma ali nakazane svote.

"Prosim, spravite tale zavoj!" je zaklical Mohr ter iztegnil roko preko več glav. "Lastnik pride sam ponj!"

Agent je vzel zavoj ter ga položil na pult, ne da bi ga ogledal. Četrt ure kasneje je ostavila Pennsylvanija luko. Malo pred izhodom je prehitela mal policijski parnik, na čegar krovu sta stala Dodd in Polly.

Michel Mohr je gledal s krova ter spoznal slovitega detektiva. "Mnogo zabave!" je zakričal navzdol ter zavil ter čepico ...

Medtem je agent opazil, da je zavoj na pultu pač zapečaten, toda brez naslova. Vpričo blagajnika je torej zavoj odprl in našel v njem ameriški državljanski list na ime Ivana Beliča, rodno iz Omišlja na otoku Krku, ter 8,000 dolarjev. Nato je zavoj zopet zapečatil, napisal nanj lastnikov naslov ter ga dal blagajniku, naj ga dene v posebno blagajno.

Dodd pa se je medtem v Pollyni družbi vozil okoli Gowsanda ter izpraševal, so li videli ali slišali da je kdo priplaval iz morja na kopno. Vse stražarje na tem polotoku je spravil na noge. Njegova vztrajnost je bila čudo-

vita. Toda zvečer je moral priznati, da je ostal brez uspeha.

"Ah, saj sem stutila!" je zaječala Polly. "Utonil je! Ali pa ga je požrl morski pes!"

"Toda okoli sploh ni morskih psov, Mrs. Bell," jo je tolažil Dodd. "Gotovo ga je zagledal kak ribiški čoln ter ga odpeljal s seboj. Uiti nama ne bo mogel, ker opozoril sem že vse policijske urade. Nič ne obupavajte!"

Nato je dal ukaz, naj se vrne čoln v Plymouth. Velikanska vojna luka z ogromnim molom ter dolga vrsta ladjenic in skladišč sta dajali z morja na mesto veličasten pogled. Celo Polly je za hip pozabila strašne skrbi ob slikovitem razgledu.

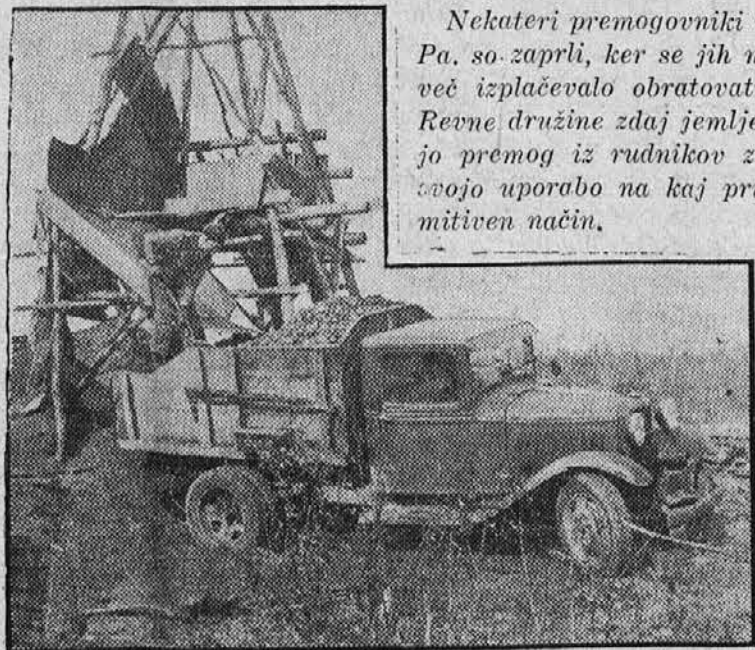
Medtem so izšli v Plymouthu že večerni listi in v njih je našel ameriški agent Doddovo tiralnico za Jackom Bellom, milijon-skim tatom iz Chicaga. Takoj se je spomnil skrivnostnega za-

vaja v blagajni. Toda razumeti ni mogel, zakaj je državljanska listina na ime Ivana Beliča. Ime se je do polovice krilo s tatovim naslovom. Da bi ne imel sitnosti, je svojo slutnjo naznanil policiji, ki je takoj obvestila Dodd in poslala ponj.

Dodd se je nemudoma odplaval k agentu ter se mu legitimiral.

"Kakšen je bil mož, ki je zavoj oddal?" je vprašal Dodd, vesel, da se mu je posrečilo rešiti vsaj denar. Prepričan je bil, da so v listnici ukradeni milijoni.

"Prav žal mi je, da vam s popisom dotičnega moža ne morem postreči," je odgovoril agent, "toda bilo je toliko različnih obrazov, da je v mojem spominu le še nejasna gneča. Vrh tega se je tako mudilo, da nisem utegnil študirati fiziognomij. Sicer pa oddajnik bržčas ni bil tat, osebno, nego popolnoma tuj člo-



Nekateri premogovniki v Pa. so zaprli, ker se jih ni več izplačevalo obratovati. Revne družine zdaj jemljejo premog iz rudnikov za svojo uporabo na kaj primitiven način.



Mizarji so pridno na delu pred kapitalom v Washingtonu za inauguracijo predsednika Roosevelta, ki se vrši 20. januarja. Mizarji morajo pripraviti govorniške odre in drugo. Pričakuje se takrat silnega navala ljudi v Washingtonu.



Država Oregon je najela aeroplane, ki so naložili težke vreče semena, da ga posejejo nad obširnimi pogorelimi gozdovi. Tako se bo posejalo na tisoče akrov sveta v par urah. Na sliki vidite pilota, ki bo sejal smrekova semena in zraven njega je državni uradnik, ki mu na zemljevidu kaže pokrajino, ki je bila opustošena po požaru in katero je treba na novo pogozditi.

vek, ki ni morda niti slutil, kaj je oddal. Drugače bi bil vsaj omenil, da je v zavoju denar."

"Brez skrbi!" je vzkliknil agent. "Vem, kaj je moja dolžnost, sicer pa bi se niti jaz ne branil nagrade pettisoe dolarjev!"

"Vem, toda če pride kdo po zavoj, ga zadržite in dajte nemudoma aretirati, prosim!"

Dodd je svignil z avtomobilom zopet v svoj hotel ter je takoj potrkal na duri Pollyne sobe. Vesel, zmagovit je vstopil, a

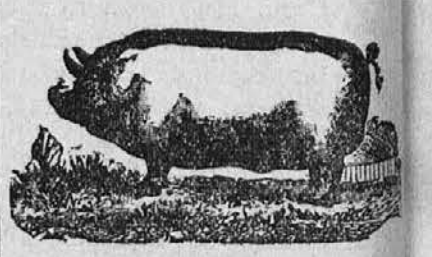


Winifred Shaw, filmska igralka, v pramenadni obleki.

Polly ga je sprejela z vzklikom: "Vi ste njegov morilec! Vi ste ga pogladi v smrt!"

(Dalje pihodnjic)

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom.
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978



REJENI PREŠIČI NARAVNOST IZ DEŽELE

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, gledani od vlade. Meso v kosih, ke, plečeta, loins, izvrsten speh. Koljeno vsak ponedeljek in četrtek dopeljeno na dom vsak torek in petek. Dobite tudi izvrstno govejo meso in teletino po cenah na deželo.

H. F. HEINZ

Vine St., Willoughby, Ohio
Tel. Wickliffe 110-J-2

Preostalo je še

nekaj izvodov poezij

**IZ ŽIVLJENJA
ZA ŽIVLJENJE**

zložil in izdal

IVAN ZUPAN

urednik "Glasila K. S. K. J."

6117 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

Cena \$1.00 s poštnino vred.

• Naročite jih sedaj, dokler zaloga ne pade!

4th Annual Dance

sponsored by H I - L O CLUB

January 16th, 1937

at Two-Light Ballroom, 6025 St. Clair Ave.

FRANK JANKOVICH ORCHESTRA

Admission 35c

Želodčno zdravilo iskreno priporočano



Pri vsch družistih

Chicago, Ill. — "Uživam Trinerjevo grenko vino, kadarkoli trpim na želodčnih ali neprebavnih nerednostih, in priporočam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Pavlus." Ne preizkušajte s kakimi drugimi odvajalnimi sredstvi. Uživajte Trinerjevo grenko vino, ki je v zadnjih 45 letih dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolom, nemirnemu spanju in podobnim težavam.

— Pišite po brezplačni vzorec —

Triner's Bitter Wine Co., 544 S. Wells St. Chicago, Ill.

Send me a free sample.

Name _____

Address _____

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROČITE

svoje ime, naslov, poklic in tel. šte.

DA TUDI VAŠE IME
UVRSTI KLASIFICIRANI

ISČEJO SE POVERJENCI
za nabiranje podatkov v vsaki
koloniji. Dostojen zaslužek
ob malom trudu za zanesljivo, inteligentno in poznano osebo. PIŠITE!

NARODNI ADRESAR
AMERIŠKIH
HRVATOV-SLOVENCEV-SRBOV
IVAN MLADINO
Urednik
156 Fifth Ave. New York, N.Y.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.